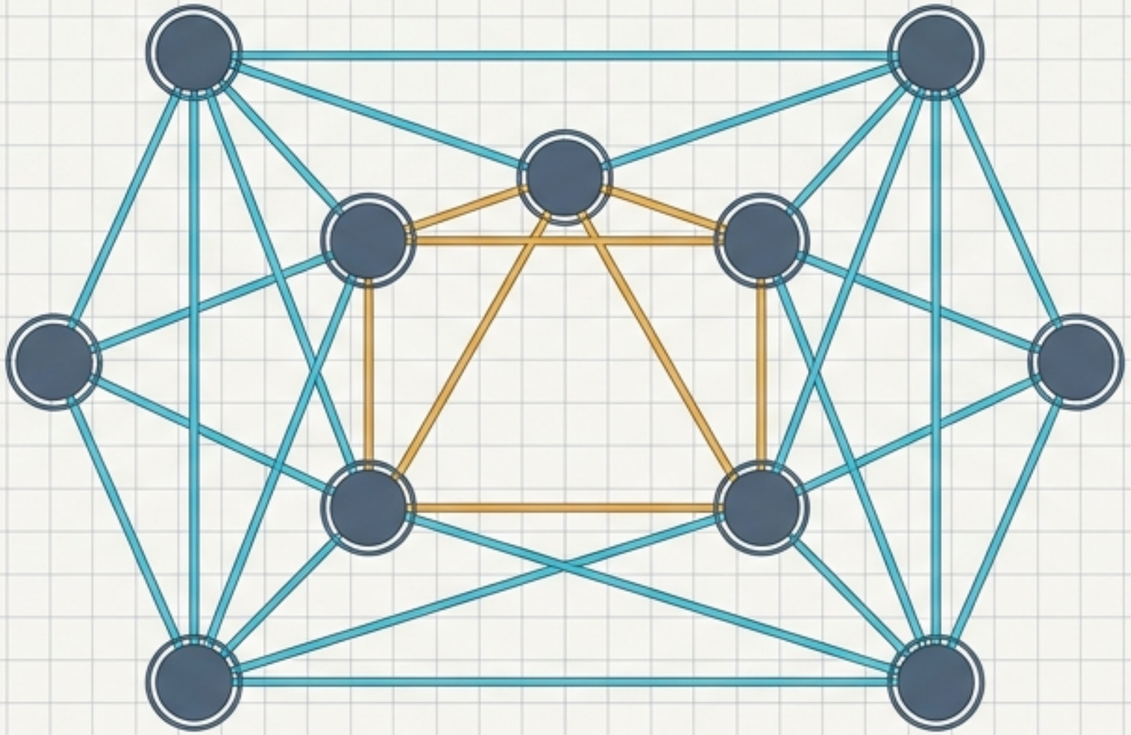
Kai demokratinis bendravimas tampa kova: Žaidimo taisyklių keitimas

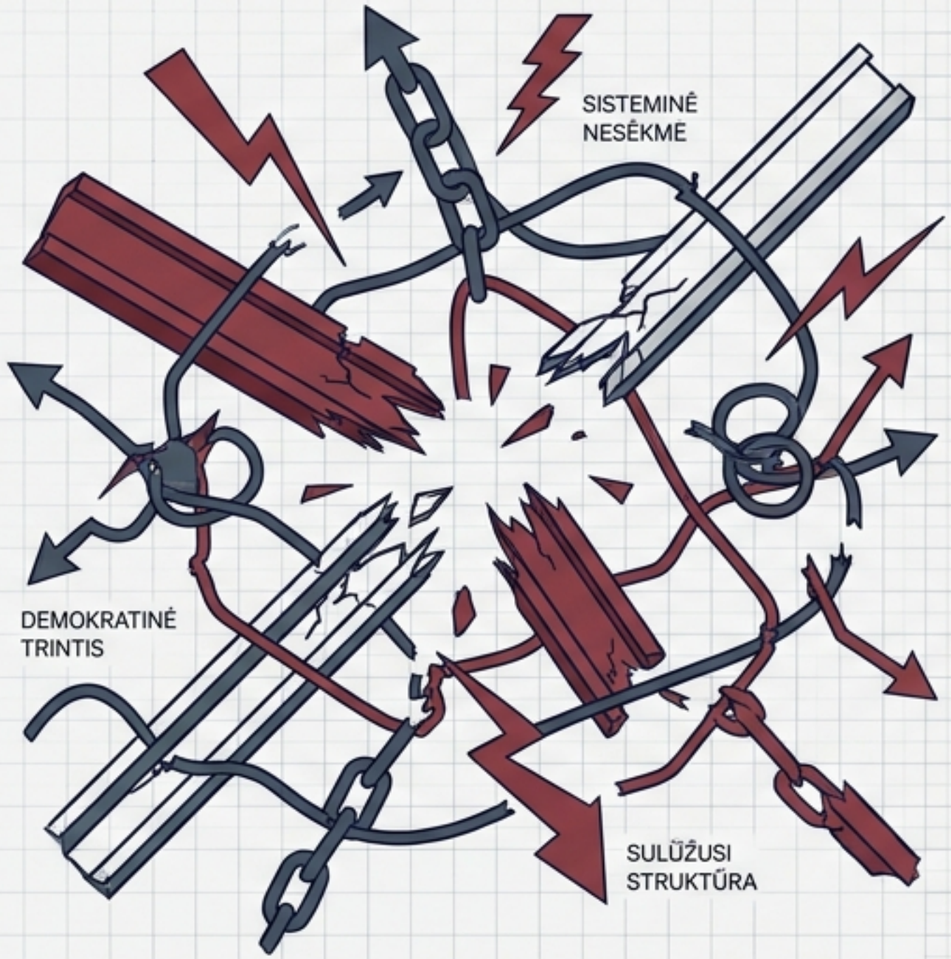
Posthierarchinė analizė ir perėjimas prie kolektyvinės sprendybos architektūros.

Remiantis Vakario Vingilio ir Pauliaus Gritėno pokalbio analize (culture.lt)

Gemini Notebook

Viešojo bendravimo krizė reikalauja daugiau nei raginimų elgtis padoriau

Vieša galia = Atsakomybė

Privataus pokalbio tonas netinka erdvėms, kuriose priimami visiems svarbūs sprendimai.

Nerašytos normos

Pagarbos trūkumas nėra tik prastas skonis; tai griauna patį bendro politinio gyvenimo pamatą.

Paskatų etika

Žiniasklaidos ir politikų elgesį formuoja technologinė aplinka, o ne vien asmeninė valia.

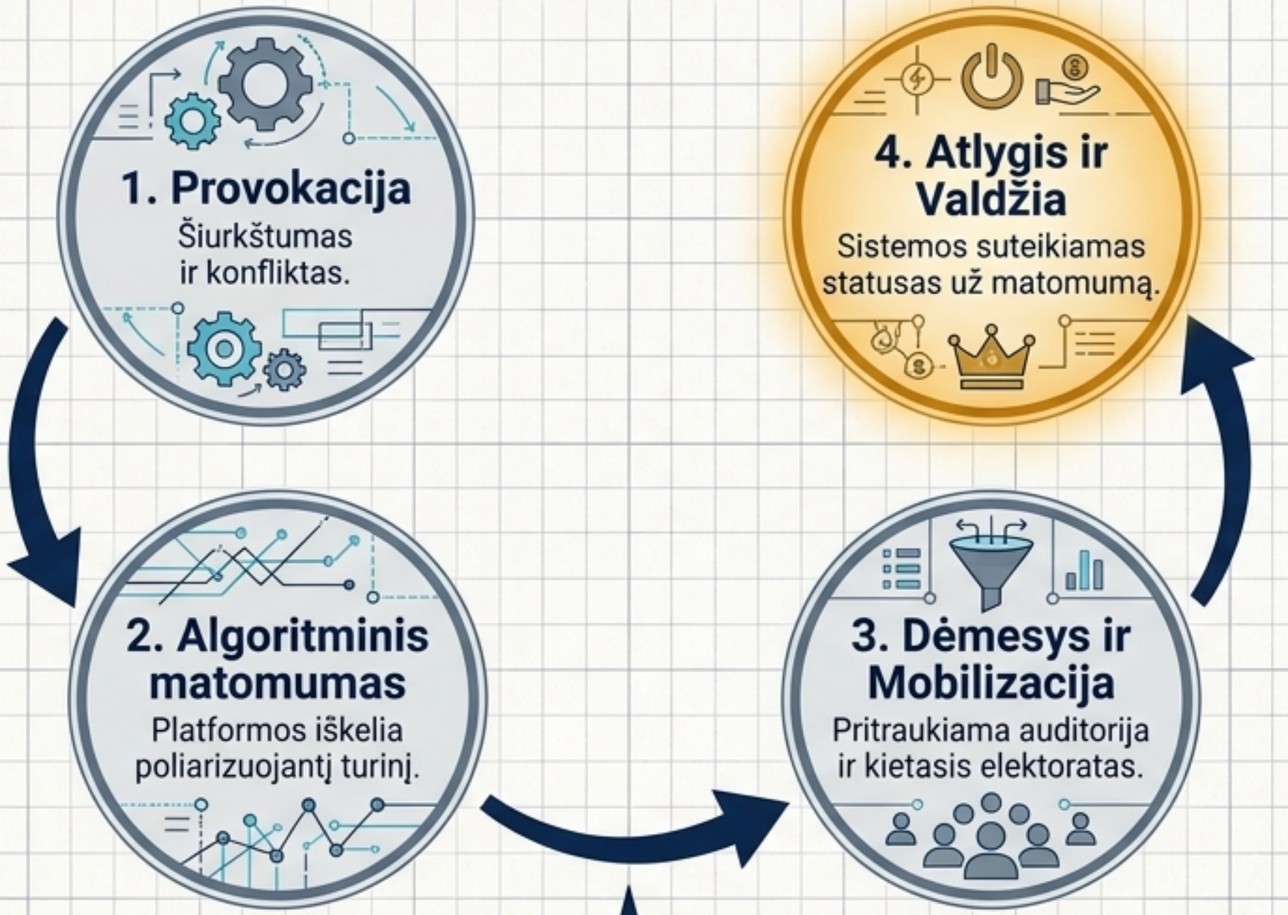
Demokratijos paradoksas

Gindami demokratiją nuo destrukcijos, negalime draudimais sunaikinti pačių laisvių.

Gemini Notebook

Dėmesio ekonomika paverčia skandalą vertinga politine valiuta

Sistema saugo savo silpnąsias vietas. Kai skandalas duoda grąžą, asmeninis padorumas pralaimi prieš institucines paskatas. Vien draudimais šios grandinės nenutrauksime.

Gemini Notebook

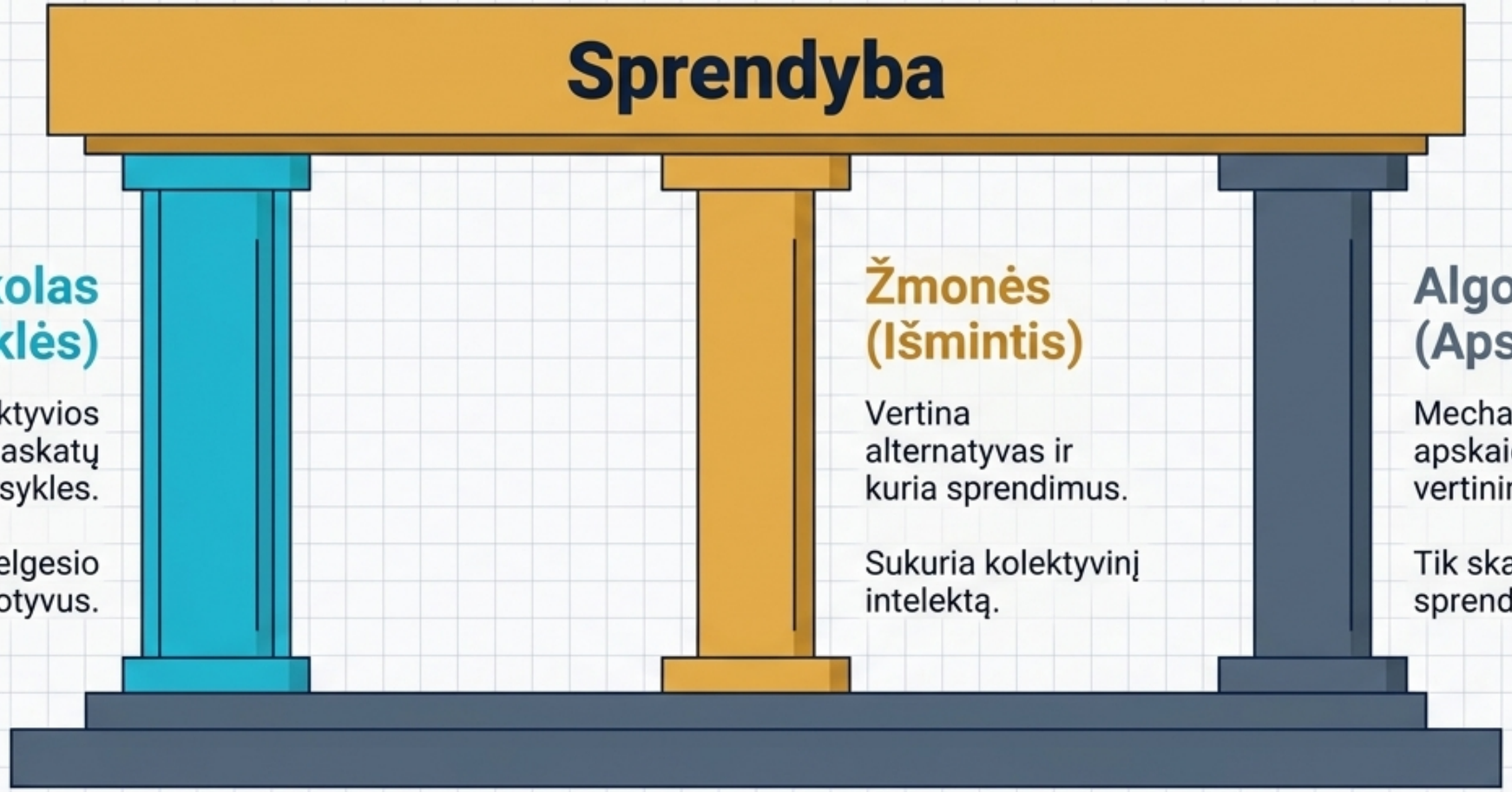
Takoskyra: Nuo kovos dėl dėmesio prie bendros sprendybos

	Tradicinis atsakas	Posthierarchinė alternatyva
Požiūris į problemą	**Gydyti simptomus** (reikalauti etikos, riboti platformas).	**Keisti architektūrą** (sukurti **naujas sprendimų paieškos taisykles**).
Tikslas	Išrinkti, kas spręs už kitus.	Patiems **atrasti alternatyvas** ir pasirinkti **galutinį sprendimą**.
Rezultatas	Nesibaigianti kova dėl tų pačių pozicijų ir matomumo.	**Kolektyvinė sprendyba**, kurioje provokacija **nebeduoda grąžos**.

Gemini Notebook

Omnikratijos architektūra remiasi trimis funkciniais stulpais

Tai nėra dar vienas „konsultacijų“ kanalas. Tai – naujas sprendimo teisės organizavimo modelis.

Protokolas (Taisyklės)

Nustato interaktyvios sąveikos ir paskatų taisykles.

Apverčia elgesio motyvus.

Žmonės (Išmintis)

Vertina alternatyvas ir kuria sprendimus.

Sukuria kolektyvinį intelektą.

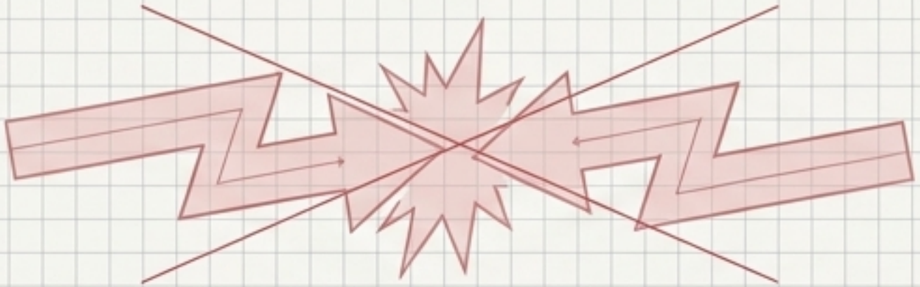
Algoritmas (Apskaita)

Mechaniškai apskaičiuoja vertinimų rezultatus.

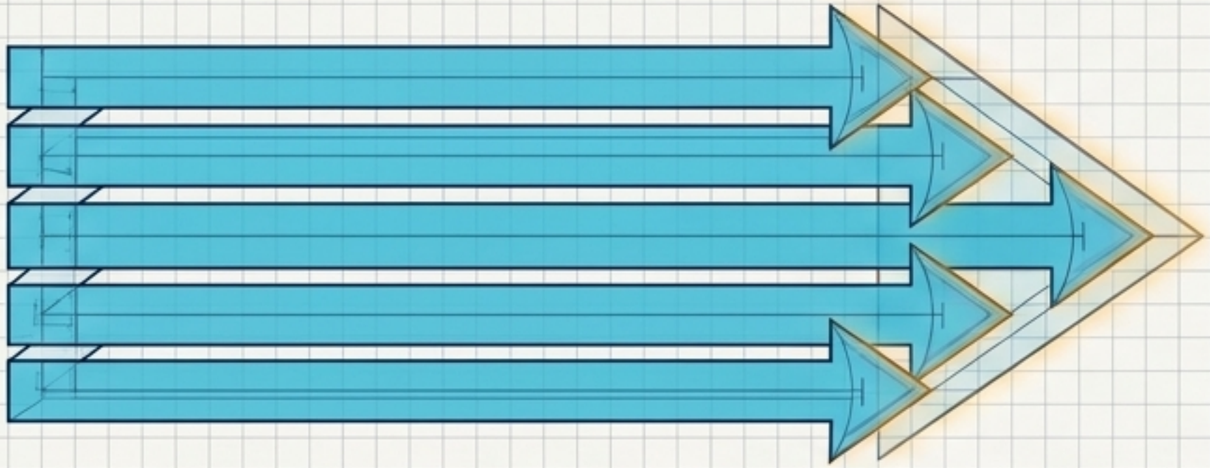
Tik skaičiuotuvas, be sprendimo galios.

Gemini Notebook

Pagrindinė protokolo taisyklė: Ne debatai, o paieška

Debatai (Įveikti oponentą)

Kolektyvinis Intelektas (Atrasti geriausią alternatyvą)

Apsauga nuo triukšmo

Pirmiausia įvertink kitų pasiūlymus, tik tada siūlyk savo. Kito idėja skatina tavo paties atradimus.

Jokių stovyklų

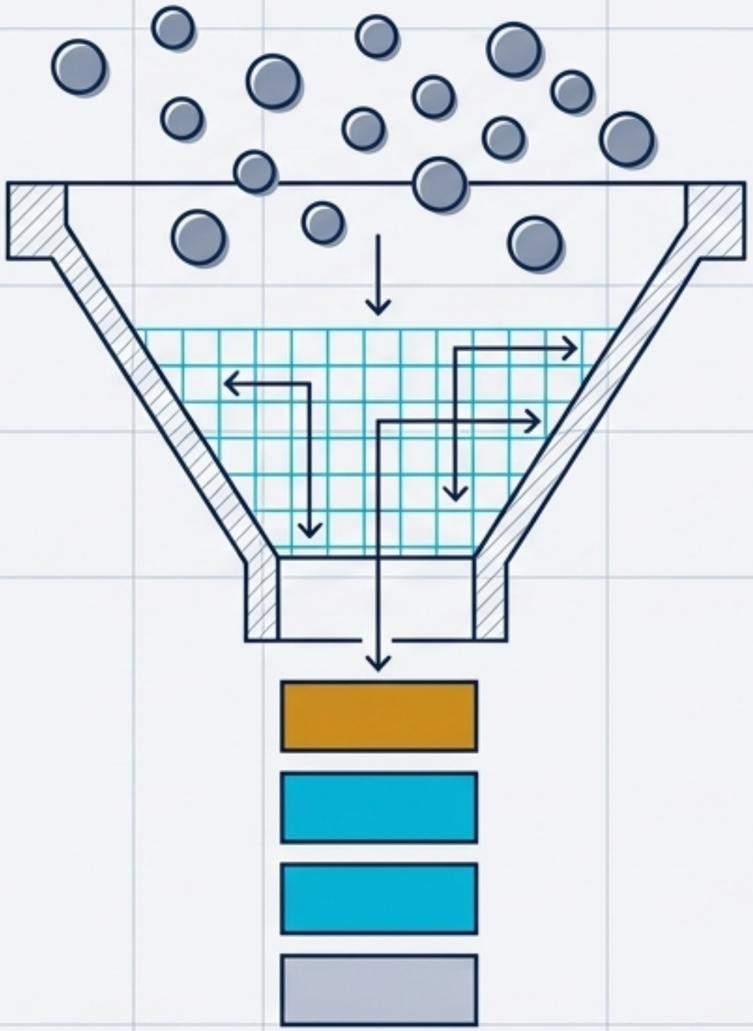
Čia nereikia apginti savo grupuotės ar įveikti priešininko.

Nulis už pasikartojimą

0 balų nėra neutralu. Tai griežta sankcija už banalumo ar to paties pasiūlymo kartojimą. Skatinamas tik naujų alternatyvų kūrimas.

Gemini Notebook

I Etapas: Žinovai formuoja alternatyvų lauką

1. Savarankiškas prisijungimas

Klausimo žinovai jungiasi pagal turimas žinias ir patirtį.

2. Anoniminė kūryba

Pasiūlymai vertinami nuo –5 (nepritariama) iki +5 (pritariama).

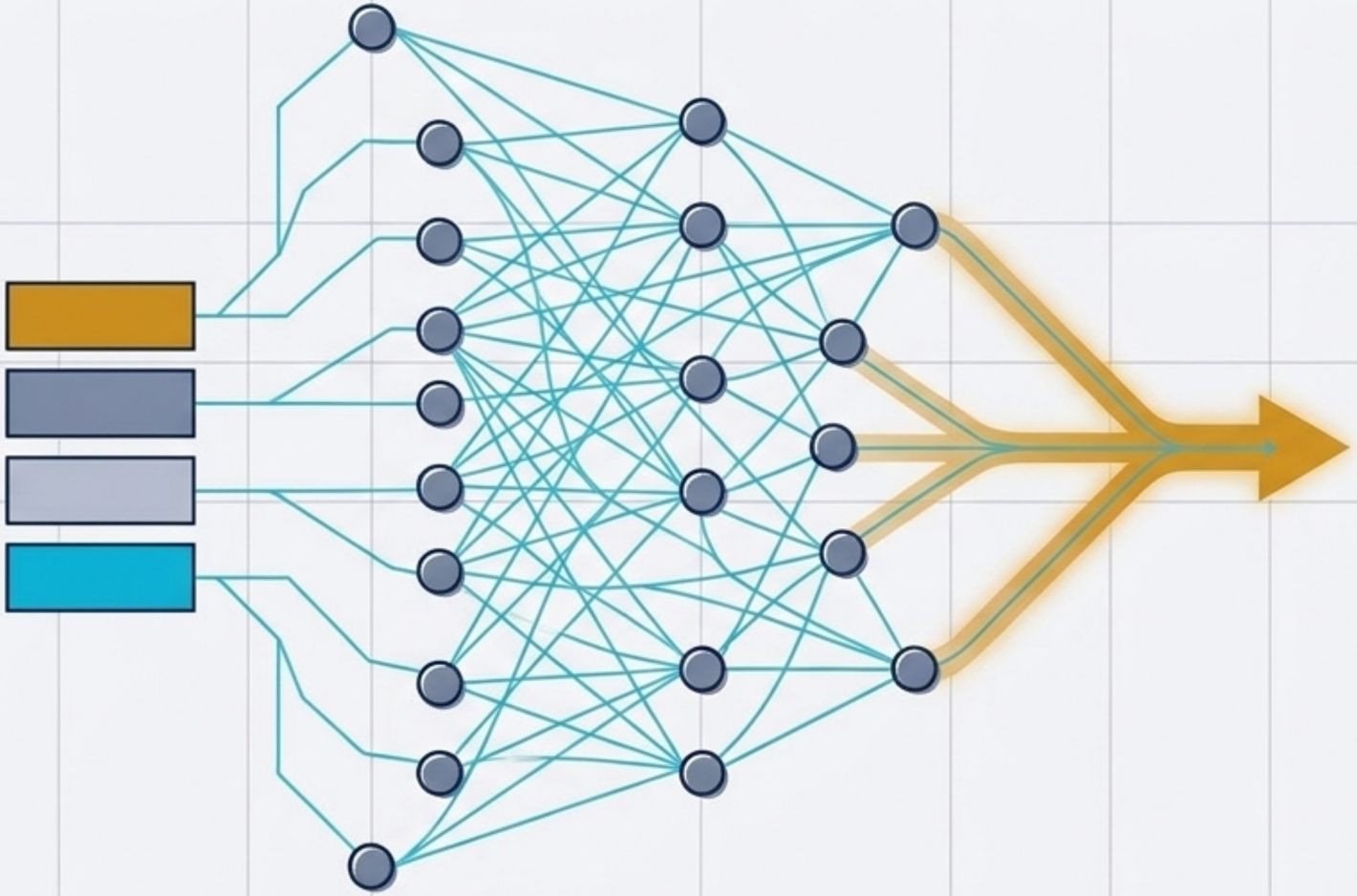
3. Algoritminis filtravimas

Pašalinami tapatybę atskleidžiantys, pasikartojantys ar nuo užduoties nukrypstantys pasiūlymai (baudžiami 0 balų).

Sukuriamas išreitinguotas alternatyvų sąrašas, kuris aiškiai parodo **stipriausius sprendimus** ir **poliarizuojančias idėjas.** Žinovai atveria galimybes, bet nepasirenka už visus.

Gemini Notebook

II Etapas: Suinteresuotieji pasirenka galutinį sprendimą

1. Sprendimų vertinimas

Toje pačioje KI aplinkoje platesnė grupė vertina žinovų išgrynintas alternatyvas.

2. Socialinė kompetencija

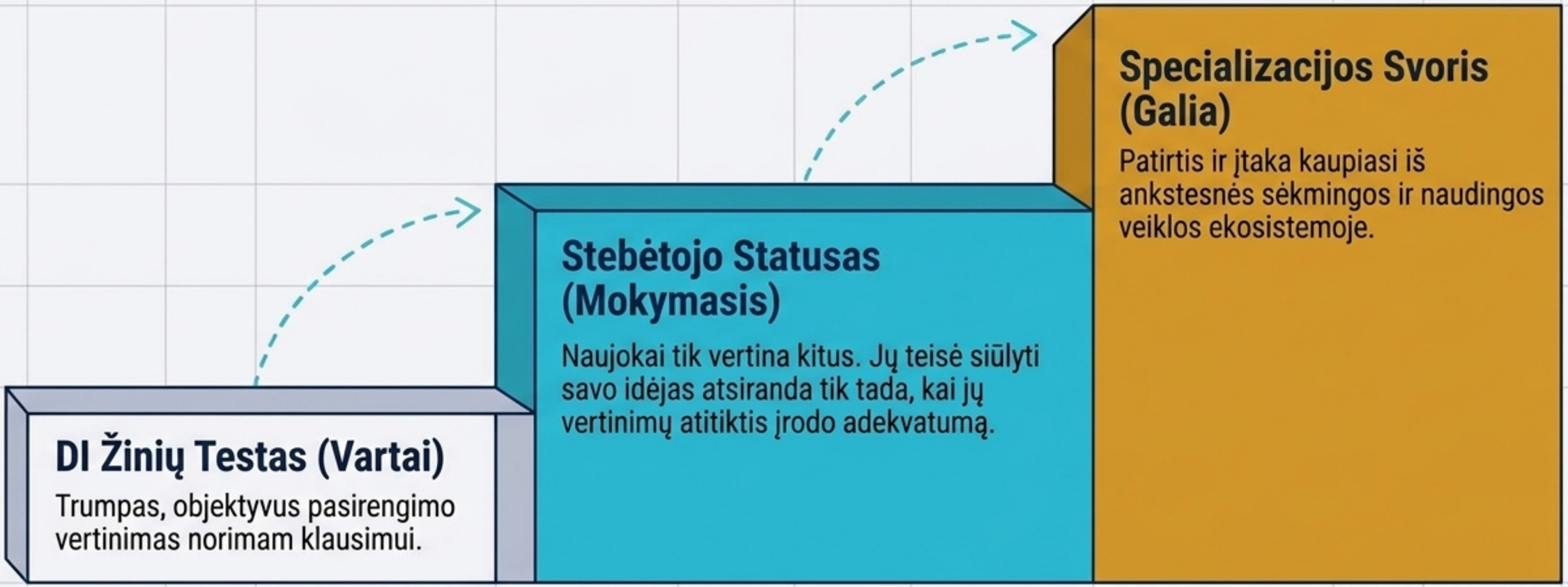
Aktyvuojamas gebėjimas įžvelgti pasekmes bendruomenei, derinti interesus ir paisyti bendrojo gėrio.

3. Tiesioginis sutarimas

Sprendimą priima patys suinteresuotieji, visiškai aplenkiant poreikį rinkti „atstovus“, kurie nuspręstų už juos.

Gemini Notebook

Dalyvavimo filtras: Atvirumas, pagrįstas kompetencija

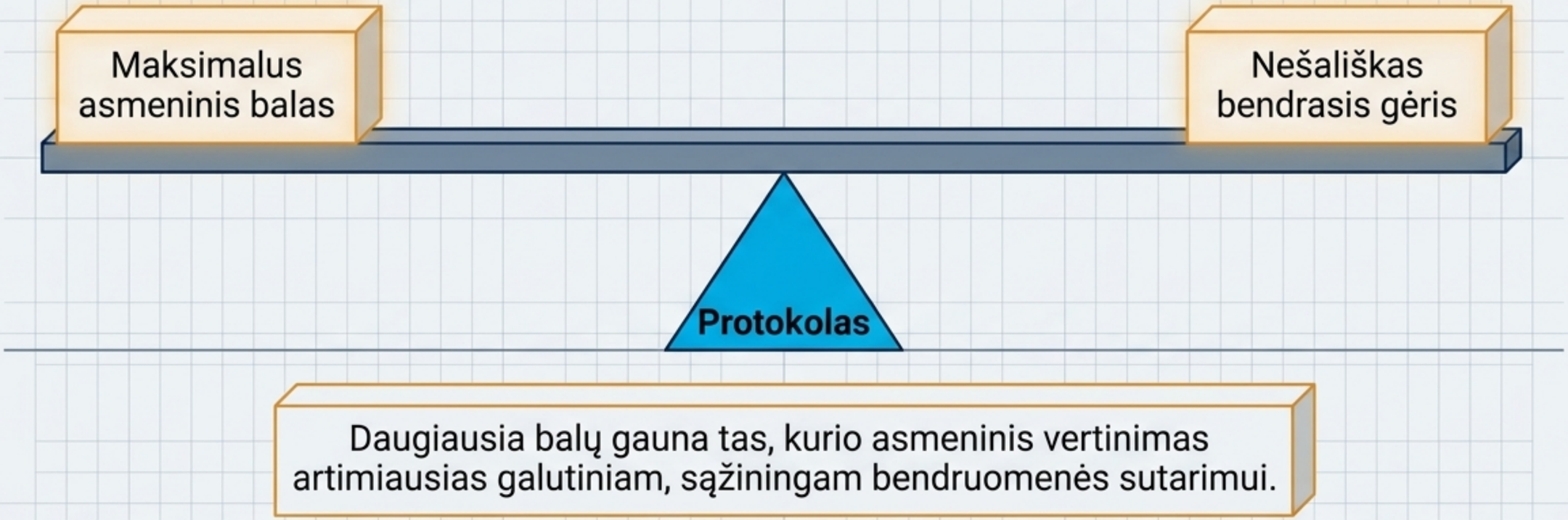
Sistema atvira visiems, bet sprendimų kokybė apsaugota matematiniais kompetencijos ir patirties svoriais, o ne formaliomis privilegijomis.

Gemini Notebook

Paskatų apvertimas: Atvirkštinė kalinio dilema

Dėmesio ekonomikoje:
Asmeninė nauda (skandalas) kenkia visuomenei.

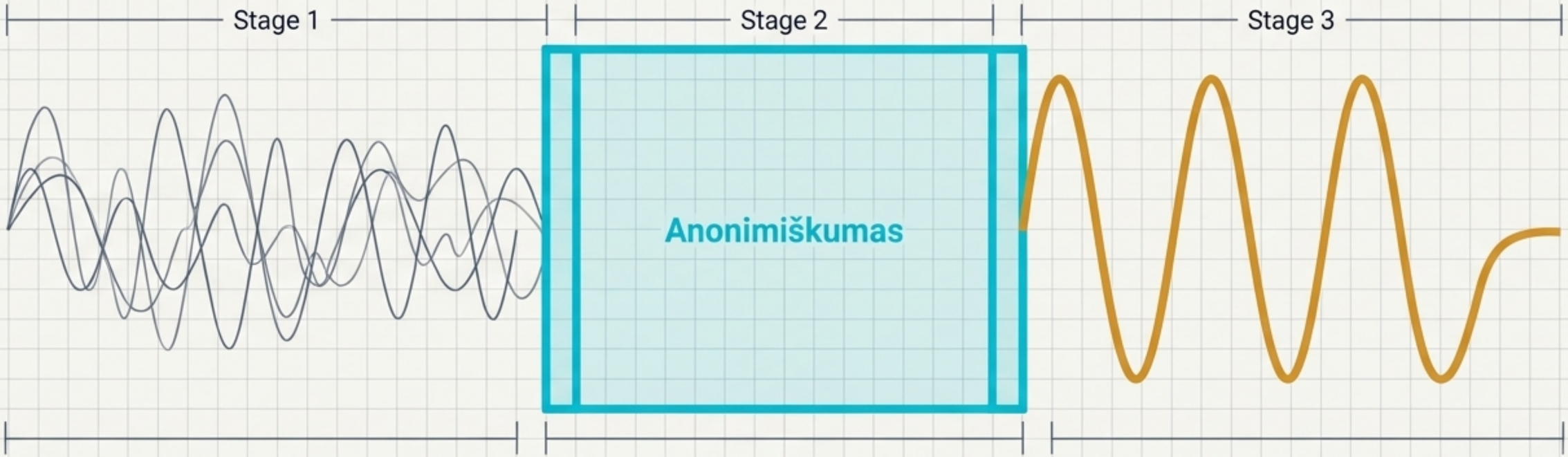
Kolektyvinėje sprendyboje:
Asmeninė nauda tiesiogiai surišama su visuomenine nauda.

Rezultatas: Norėdamas „laimėti“ sistemą, privalai mąstyti kaip visuomeniškai atsakingas žmogus. Siaurų grupinių interesų stūmimas matematiškai sumažina tavo paties balą.

Gemini Notebook

Išmintis emerguoja: Intersubjektyvumas virsta objektyvumu

Kanto Imperatyvas Algoritme

Vertink idėją taip, tarsi tavo pasirinktas principas galiotų visiems. Nežinodamas kitų vertinimo, negali tiesiog prisitaikyti prie daugumos.

Anonimiškumo Galia

Visiškai panaikinama autoritetų, spaudimo, hierarchijos ir grupinio lojalumo įtaka.

Rezonansas, o ne Prognozių rinka

Išmintis nėra iš anksto nustatyta. Ji gimsta pačiame paieškos procese kaip nepriklausomų, atsakingų vertinimų susiderinimas.

Gemini Notebook

Architektūros sintezė: Kas iš tiesų priima sprendimus?

Nustato sąveikos, filtravimo ir skatinimo taisykles.

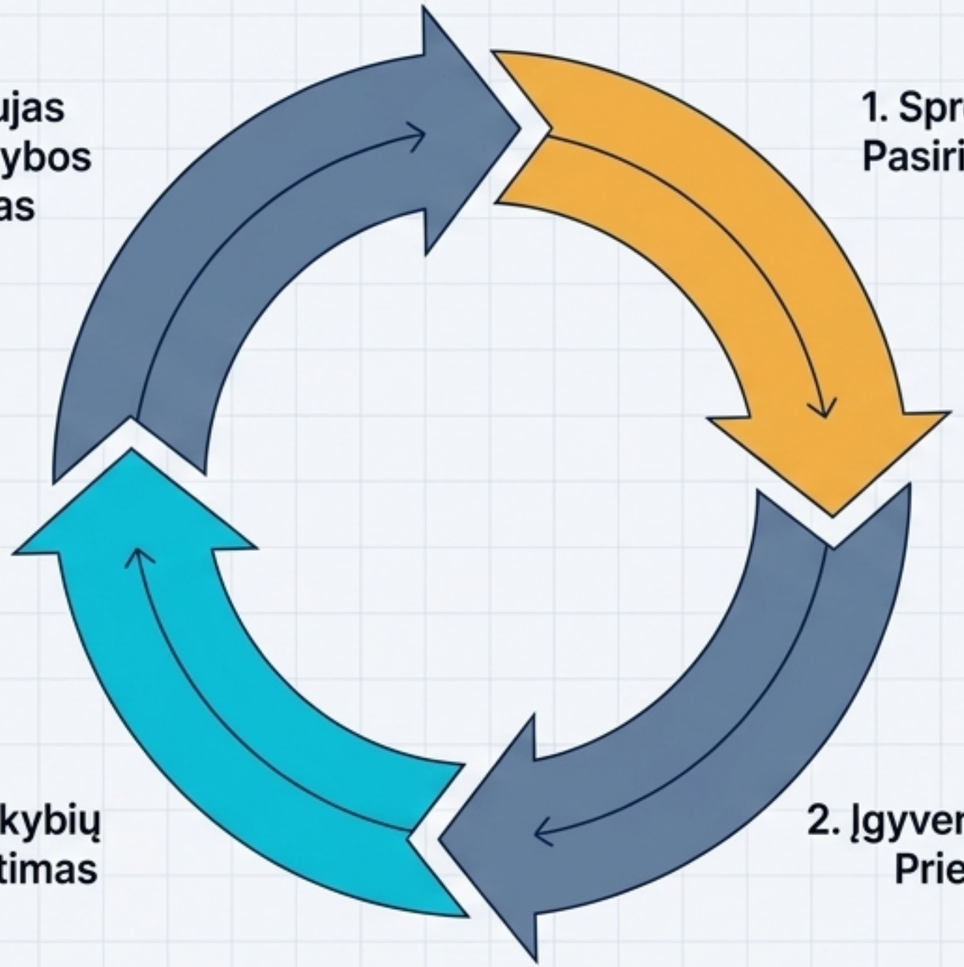
Kuria idėjas, vertina alternatyvas, atsižvelgia į moralę ir priima galutinį sprendimą.

Tik mechaninis skaičiuotuvas.

Algoritmas netiria žmogaus ketinimų, nenustato moralės ir nepriima sprendimų. Jis atlieka tik balų ir svorių apskaitą. Algoritmas aptarnauja sprend/bą, bet jos nepakeičia.

Gemini Notebook

Ciklo tęstinumas: Geriausias sprendimas nėra amžinas

Priežiūra be autokratijos

Vykdytojų atsakomybė išlieka, bet jie neturi teisės vienašališkai keisti bendros krypties.

Lankstus atnaujinimas

Jei susitelkia pakankama grupė pritariančiųjų, sprendybos procesas atnaujinamas iš karto. Nereikia laukti politinių kadencijų ar biurokratinių terminų pabaigos.

Mokymasis iš klaidų

Bendruomenė nuolat prisitaiko prie naujų pasekmių, neprarasdama gebėjimo veikti.

Gemini Notebook

Nauja architektūra prasideda bendruomenėse

Decentralizuotas startas

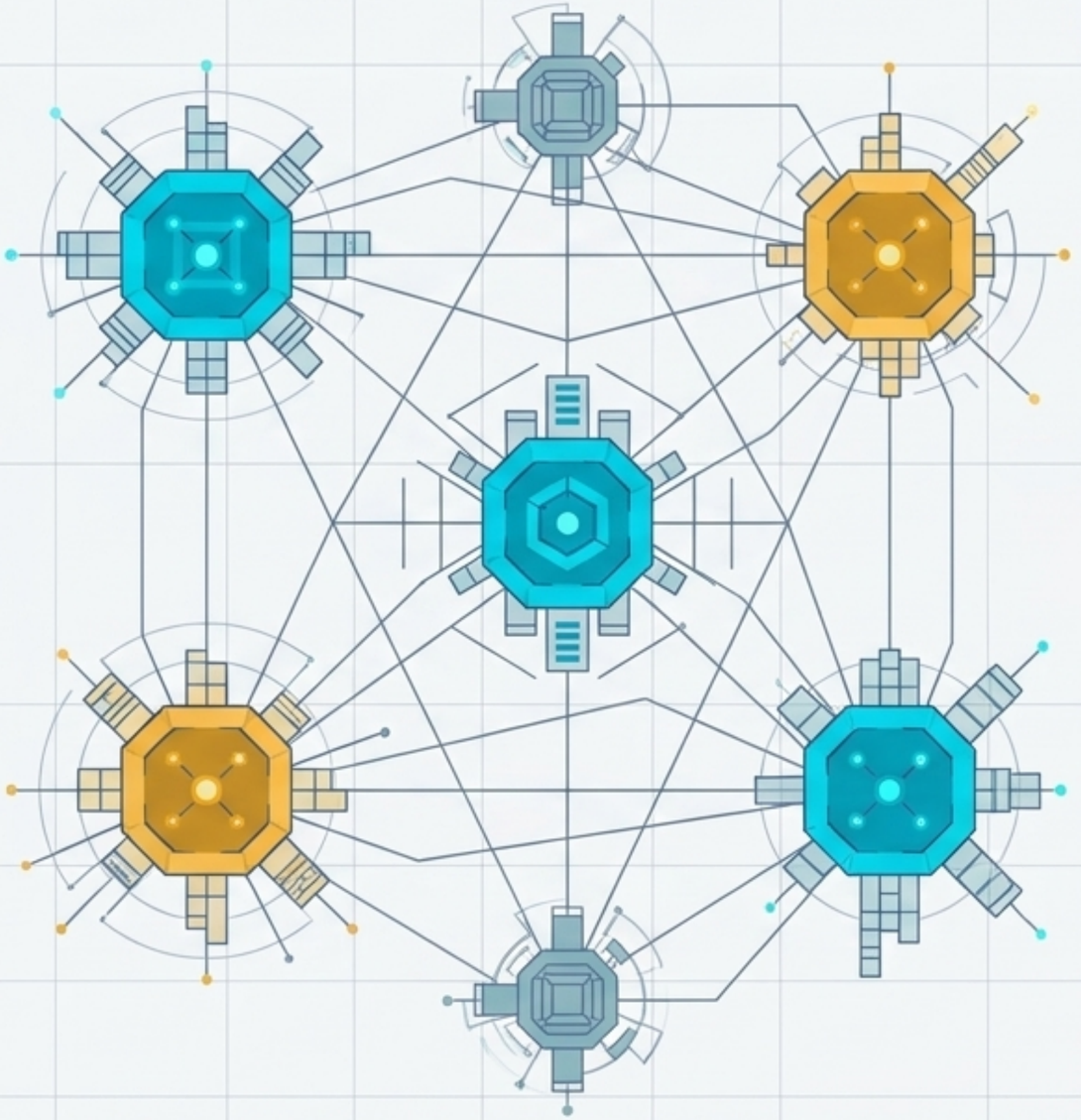
Omnikratijos pritaikymui nebūtina laukti nacionalinės valstybės santvarkos pertvarkos.

Kur tai veikia

Modelis pritaikomas įmonėse, vietos savivaldose ir tinklaveikos bendruomenėse sprendžiant praktinius iššūkius.

Praktinė infrastruktūra

Reikalingi įrankiai ir pavyzdžiai jau egzistuoja ir yra prieinami (Nuorodos: METACON projektų katalogas ir omnicracy.net).

Gemini Notebook

Demokratinio bendravimo krizės įveika prasideda ne nuo reikalavimų kalbėti mandagiau.

Ji prasideda nuo naujos architektūros, kurioje destrukcija nebeduoda grąžos, o žmonėms grąžinama galia patiems kurti ir priimti sprendimus.

Gemini Notebook